

KŘESADLO

Po silnici mašíroval voják, ráz dva, ráz dva, na zádech tor-
nu a po boku šavli, byl totiž ve válce a teď se vracel domů.
Vtom potká na silnici starou čarodějnici. Ta vám byla ale
odporná, spodní ret jí visel až na prsa. Čarodějnice poví-
dá: „Dobrý večer, vojáčku! Ty máš ale pěknou šavli, a ta
torna veliká, jsi voják jaksepatří! A teď dostaneš peněz, co
jen budeš chtít!“

„Tak to ti děkuju, stará čarodějnice,“ na to voják.

„Vidíš tuhle ten velký strom?“ povídá čarodějnice a uká-
zala na strom vedle nich. „Tak ten je vevnitř úplně dutý!
Vylez hezky až nahoru a uvidíš díru. Do té se můžeš spustit
a dostaneš se stromem až do hloubky. Uvážu ti kolem pasu
provaz, abych tě mohla zase vytáhnout, až na mě zavoláš.“

„A co tam v tom stromě budu dělat?“ zeptal se voják.

„Dojdeš si tam pro peníze!“ povídá čarodějnice. „Tak po-
slouchej: až slezeš úplně na dno toho stromu, ocitneš se ve
velké chodbě. Bude tam krásné světlo, protože tam září
přes sto svítílen. Uvidíš před sebou troje dveře, všechny jdou
otevřít, klíč je v zámku.“

Když vejdeš do první místnosti, uvidíš uprostřed na zemi velikou truhlu a na ní psa. Má oči veliké jako čajové šálky, ale s tím si nesmíš dělat hlavu. Dám ti tady tu modrou kostkovanou zástěru, tu si můžeš rozložit na podlahu. Pak hezky žádné cavyky, vezmeš psa, posadíš ho na zástěru, otevřeš truhlu a nabereš si peněz, co budeš chtít. Jsou to samé měďáky, když budeš chtít radši stříbro, budeš muset do vedlejšího pokoje. Jenže tam sedí pes a ten má oči veliké jako dvě mlýnská kola, ale s tím si nesmíš dělat hlavu, posad' ho na zástěru a naber si peníze. A kdybys chtěl zlato, tak to můžeš taky mít, kolik ho uneseš, jen musíš do té třetí komnaty. Ale ten pes, co tam sedí na truhle s penězi, ten má oči veliké jako kulatá věž. To je tedy pořádný pes, to mi věř, ale s tím si nesmíš vůbec dělat hlavu. Jen ho posad' na tu mou zástěru, on ti nic nedělá, a z truhly si naber zlata, co budeš chtít.“

„To by šlo,“ povídá voják. „Ale co dám já tobě, stará čarodějnice? Protože o něco se budeš chtít se mnou podělit, to si dovedu spočítat.“

„Ne,“ odpověděla čarodějnice, „ani groš od tebe nechci. Jenom mi přines to staré křesadlo, co si tam zapomněla moje babička, když tam dole naposled byla.“

„To jo. Tak mi uvaž kolem pasu ten provaz,“ řekl voják.

„Tady ho máš,“ na to čarodějnice, „a tady je ta modrá kostkovaná zástěra.“

A tak voják vylezl na strom, seskočil do dutiny, a jak čarodějnice řekla, ocitl se ve velké chodbě a kolem zářily stovky svítilen.

Teď tedy otevřel první dveře. Br! Mračil se na něho pes, oči veliké jak čajové šálky.

„Ty jsi mi pěkný chlapák,“ řekl voják, posadil ho na zástěru od čarodějnice a nabral si měďáků, co se mu do kapsy vešlo. Pak zavřel truhlu, psa posadil zase na ni a šel do druhé místnosti. Joj! Dřepěl tam pes s očima velikýma jako mlýnská kola.

„Radši na mě moc nekoukej,“ povídá voják, „ještě by tě mohly rozbolet oči!“

A hned posadil psa na zástěru od čarodějnice, ale když uviděl tu spoustu stříbrných peněz v truhle, vyhodil všechny měďáky, co si předtím nabral, a nacpal si kapsu i tornu samým stříbrem. A teď vešel do třetí komnaty! – Fuj, to byl ale hnus! Pes měl opravdu oči veliké jako kula-tá věž, a ještě se mu v hlavě točily jako kola!

„Dobrý večer,“ pozdravil voják a zasalutoval, protože takového psa tedy ještě v životě neviděl. Ale když se na něho chvílku díval, řekl si, že už by to mohlo stačit, posadil ho na zem a otevřel truhlu. Panebože, to bylo ale zlata! To si bude moct koupit celou Kodaň a ještě od cukrářů marcipánová prasátka a všechny cínové vojáčky a biče a houpací koně na světě. To byly tedy penízky! – A tak voják vyhodil všechny ty stříbrňáky, co si jimi předtím nacpal kapsu i tornu, a místo nich si nabral zlata. Naplnil si všechny kapsy, tornu, čepici i holínky, takže sotva šel. Teď měl tedy peněz! Psa posadil na truhlu, zabouchl dveře a křikl nahoru stromem:

„Tak mě vytáhni, stará čarodějnice!“

„Máš křesadlo?“ zeptala se čarodějnice.

„Jo, vidíš,“ povídá voják, „na to jsem dočista zapoměnl,“ a šel pro něj. Čarodějnice ho vytáhla a voják stál zase na silnici, kapsy, holínky, tornu i čepici plné peněz.

„Na co to křesadlo potřebuješ?“ zeptal se voják.

„Po tom ti nic není,“ řekla čarodějnice, „peníze jsi snad dostal. Dej sem křesadlo!“

„Řečičky,“ povídá voják, „okamžitě mi povíš, na co ho potřebuješ, jinak vytasím šavli a useknu ti hlavu!“

„Ne!“ řekla čarodějnice.

A tak jí voják usekl hlavu. Čarodějnice se válela v prachu. Voják si zabalil veškeré peníze do její zástěry, hodil si ji jako uzel přes rameno, křesadlo strčil do kapsy a šel rovnou do města.

Město to bylo krásné, voják se hned nastěhoval do nejkrásnějšího hostince a naporoučel si ty nejlepší pokoje a jídla, co měl rád, protože teď z něho byl boháč, když měl takových peněz.

Podomek, co mu šel naleštit boty, si říkal, že to jsou tedy prapodivné staré škrpály na tak bohatého pána, ale to bylo tím, že si ještě nestačil koupit nové. Hned druhý den si opatřil boty, aby měl v čem chodit, i slušné šatstvo. A rázem byl z vojáka vznešený pán a kdekdo mu hned vykládal, co mají ve městě za pozoruhodnosti, a taky o jejich králi, a jakou pěknou princeznu má za dceru.

„Kdepak je k vidění?“ zeptal se voják.

„Ta není vůbec k vidění,“ říkali všichni, „bydlí totiž ve velkém měděném hradu, kolem dokola samé hradby a cimbuří. Nikdo jiný než sám pan král k ní a od ní nesmí,

protože jí předpověděli, že se vdá za úplně obyčejného vojáka, a to se králi nelíbí.“

„Tak tu bych tedy moc rád viděl,“ říkal si voják, jenže to právě nešlo.

Začal si tedy náramně užívat, chodil do komedie, jezdil do královské zahrady a rozdával spousty peněz chudým, a to od něho bylo hezké, však taky dobře věděl ze starých časů, jaké je to zlé, když člověk nemá ani groš. – Byl teď boháč, pěkně se oblékal, a hned měl spoustu přátel a ti mu všichni říkali, jaký je vzácný člověk, opravdový kavalír, a to se vojákově moc líbilo. Ale jelikož každý den peníze vydával a žádné nedostával, zbyly mu nakonec jen dva grošíky, a tak se musel přestěhovat z těch krásných komnat, kde bydlel, do maličké komůrky až úplně nahoře v podkroví, sám si čistit boty a zašívát si je jehlou, a ani jeden přítel za ním nepřišel, protože k němu nahoru vedlo tolik schodů.

Byl večer a tma a on neměl ani na svíčičku, ale pak si vzpomněl, že má ještě kousíček v tom křesadle z dutého stromu, co mu do něho pomohla ta čarodějnice. Vytáhl tedy křesadlo i zbyteček svíčky, ale sotva křísne a z kamínku zarsší jiskry, rozlétnou se dveře a stojí před ním ten pes s očima jako čajové šálky, co ho viděl dole ve stromě, a povídá: „Co poroučí můj pán?“

„Cože,“ podivil se voják, „to je tedy náramné křesadlo, že bych takhle mohl získat, co budu chtít? Opatři mi nějaké peníze,“ řekl tedy psovi, a šups, pes byl pryč, a šups, už byl zase zpátky a v tlamě držel velký pytel plný měďáků.

Teď už tedy věděl voják, jaké je to skvělé křesadlo. Když

křísł jednou, objevil se pes, co seděl na truhle s měděnými penězi, když křísł dvakrát, objevil se ten, co měl peníze stříbrné, a když křísł třikrát, objevil se ten, co měl zlato. – A tak se voják nastěhoval zase zpátky do přepychových komnat, oblékl se do pěkných šatů a všichni přátelé ho hned zase rychle poznali a měli ho ohromně rádi.

Pak ho jednou napadlo: to je ale divná věc, že nikdo nesmí spatřit tu princeznu, všichni přece říkají, jaká je krásná. Ale co je to platné, když musí pořád trčet v tom velkém měděném hradu s tím mohutným cimbuřím. – Kde mám křesadlo! A hned křísł a šups, už tu byl pes s očima jako čajové šálky.

„Je sice málem půlnoc,“ povídá voják, „ale já bych hrozně rád uviděl tu princeznu, aspoň na malou chvíličku.“

Pes byl rázem ze dveří, a než na to stačil voják pomyslet, už ho uviděl zas, a s princeznou. Seděla psovi na zádech a spala, a byla tak krásná, že každý na první pohled hned viděl, že je to opravdická princezna. Voják si nemohl pomocť, musel ji políbit, protože byl voják jaksepatří.

Pak se pes rozběhl s princeznou zpátky, ale když přišlo ráno a král s královnou zasedli ke snídani, řekla princezna, že měla v noci takový zvláštní sen, zdálo se jí o psu a o vojákovi. Na psu prý jela a voják ji políbil.

„To je mi tedy pěkná věc,“ kábonila se královna.

A hned že další noc bude jedna stará dvorní dáma pěkně bdít u princeznina lůžka, aby se zjistilo, jestli to byl opravdický sen, nebo co by to tak mohlo být.

Vojákovi se po krásné princezně strašně stýskalo, a tak

Teď tedy otevřel první dveře. Br! Mračil se na něho pes, oči velké
jak čajové šálky.

v noci přiběhl pes, princeznu sebral a metelil pryč, jen se za ním prášilo, jenže stará dvorní dáma si obula rybářské boty a běžela stejně rychle za ním. Když viděla, že zmizeli ve velikém domě, řekla si, tak, teď už vím, kde to je, a křídou udělala na vrata velký kříž. A pak se sebrala a šla domů spát. Pes se s princeznou zase hezky vrátil, ale když viděl, že na vratech domu, kde bydlí voják, je namalovaný kříž, vzal taky křídu a udělal kříž na všechna vrata v celém městě, a to bylo náramně chytré, protože teď už dvorní dáma ta pravá vrata samozřejmě nenajde, když je kříž úplně na všech.

Hned ráno se šel král s královnou, starou dvorní dámou a veškerým důstojnictvem podívat, kde to princezna v noci byla.

„Tady je to,“ povídá král, když uviděl první vrata označená křížem.

„Ale ne, mužičku, tamhle je to,“ volala královna, protože uviděla další vrata s křížem.

„Ale tamhle taky a tamhle taky,“ volali všichni, protože viděli na vratech kříže. A tak pochopili, že nemá smysl hledat dál.

Jenže královna byla moc a moc chytrá paní a dovedla víc než jen se vozit v kočáře. Vzala velké zlaté nůžky, nastříhala veliký kus hedvábné látky a ušila z ní úhledný váček. Nasypala do něho jemná pohanková zrníčka, uvázala ho princezně na záda, a když to měla hotové, ustříhla malinký cípeček, aby se zrníčka sypala ven všude, kudy princezna pojede.

